

**Lag om flygpassageraruppgifter i brottsbekämpningen (SOU 2017:57)
(Ju2017/05570/L4)**

Inledning

Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden har granskat förslagen i betänkandet främst med utgångspunkt från sin uppgift att utöva tillsyn över viss brottsbekämpande verksamhet och värna skyddet för den personliga integriteten.

Utredningen har utfört ett gediget arbete. Nämnden lämnar utredningens överväganden och förslag i stora delar utan erinran. Nämnden vill emellertid peka på nedanstående förhållanden.

Försvarsmakten som behörig myndighet

Mot bakgrund av att Försvarsmakten inte är en brottsbekämpande myndighet ställer sig nämnden frågande till att den myndigheten kan vara behörig myndighet enligt PNR-direktivet¹ även om det kan finnas sakliga skäl för detta.

Enhetens behandling av PNR-information enligt 3 kap. 4 och 5 §§ LFB

Nämnden konstaterar att de författningsförslag som lämnats i 3 kap. 4 och 5 §§ den föreslagna lagen om flygpassageraruppgifter i brottsbekämpningen (LFB) medger att samtliga inskickade uppgifter genomgår en automatisk analys och jämförs med register eller andra uppgiftssamlingar som är relevanta för att förebygga, förhindra, upptäcka, utreda eller lagföra terroristbrottslighet eller grov brottslighet.

Enligt nämnden är det en brist att det av betänkandet inte framgår vilka register eller andra uppgiftssamlingar som enheten för passagerarinformation ska ha tillgång till eller vilka jämförelser som får göras. Nämnden förutsätter att förtydliganden sker under det fortsatta lagstiftningsarbetet.

---

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/681 av den 27 april 2016 om användning av passageraruppgiftssamlingar (PNR-uppgifter) för att förebygga, förhindra, upptäcka, utreda och lagföra terroristbrott och grov brottslighet.

Överföring av avmaskerade PNR-uppgifter enligt 4 kap. 7 och 9 §§ LFB

Som utredningen konstaterat finns vissa likheter mellan systemet för lagring och utbyte av PNR-uppgifter och systemet för lagring och tillgång till uppgifter om elektronisk kommunikation (s. 290).

EU-domstolen har i ett förhandsavgörande bl.a. uttalat att unionsrätten kräver att behöriga myndigheters tillgång till lagrade trafik- och lokaliseringssuppgifter ska vara underkastad förhandskontroll av en domstol eller oberoende förvaltningsmyndighet.² Motsvarande synsätt kan anläggas när det gäller överföring av avmaskerade PNR-uppgifter. Sådan prövning bör alltså inte utföras av Polismyndigheten.

Tillsynen över Säkerhetspolisens behandling av PNR-information

Nämnden utövar idag tillsyn över viss del av Säkerhetspolisens behandling av personuppgifter. Utredningen om tillsynen över den personliga integriteten har föreslagit att nämndens tillsyn ska omfatta all Säkerhetspolisens personuppgiftsbehandling i den brottsbekämpande verksamheten.³ Om så blir fallet bör det av 7 kap. 3 § LFB framgå att även nämnden har tillsyn över Säkerhetspolisens behandling av PNR-uppgifter.

Märkning av PNR-information vid de behöriga myndigheterna

Utredningen har anfört att märkning av PNR-information skulle göra det enklare för behöriga myndigheter att leva upp till lagens krav på hantering av informationen. Utredningen har dock funnit att detta inte bör regleras i författning (s. 314).

Nämnden anser emellertid att frågan om författningsreglering, av integritetsskyddsskäl, bör övervägas.

Placeringen av vissa bestämmelser

Nämnden ansluter sig till utredningens bedömning att behandlingen av PNR-information bör regleras i respektive myndighets egen registerförfattning när utformningen av dessa blivit klar (s. 312 f.).

Ändamålsbestämmelserna i LFB bör betecknas som rättsliga grunder

Utredningen om 2016 års dataskyddsdirektiv har i sitt delbetänkande Brottsdatalag (SOU 2017:29) föreslagit att tillåtna *rättsliga grunder* för behandling av personuppgifter ska fastställas i lag (2 kap. 1 och 2 §§ i den

---

² EU-domstolens dom den 21 december 2016 i de förenade målen C-203/15 och C-698/15, Tele2 Sverige och Watson m.fl.

³ Ett samlat ansvar för tillsyn över den personliga integriteten (SOU 2016:65).

föreslagna brottsdatalagen) och att den personuppgiftsansvarige ska bestämma särskilda *ändamål* med behandlingen (3 §).

I enlighet med detta bör ordet *ändamål* i 3 kap. 4 § LFB och i underrubriken till bestämmelsen bytas till *rättsliga grunder*.

Terroristbrottslighet och grov brottslighet enligt 1 kap. 3 § LFB

I 1 kap. 3 § LFB definieras *terroristbrottslighet* och *grov brottslighet* som de *brott* som avses i ett rambeslut respektive anges i en bilaga till PNR-direktivet. Eftersom syftet med LFB är att ge behöriga myndigheter tillgång till PNR-uppgifter i både utrednings- och underrättelseverksamhet bör i definitionerna också anges orden *brottslig verksamhet*.

Vissa bestämmelser om personuppgiftsansvar bör förtydligas

Nämnden föreslår att 3 kap. 14 § LFB ges följande lydelse. Om dataskyddsombudet *vid enheten för passagerarinformation* bedömer att *den personuppgiftsansvarige* bryter mot bestämmelserna för behandling av PNR-uppgifter, ska han eller hon anmäla det till tillsynsmyndigheten. Det är den personuppgiftsansvarige, och inte enheten, som kan bryta mot bestämmelserna för behandling av PNR-uppgifter.

7 kap. 4 § LFB föreskriver att sanktionsavgift får tas ut av *den personuppgiftsansvariga myndigheten*. Formuleringen för tankarna till 3 kap. 2 § och Polismyndigheten. Bestämmelsen bör därför ange att sanktionsavgift får tas ut av *en personuppgiftsansvarig myndighet*. Även underrubriken omedelbart före paragrafen bör formuleras om.

Utformningen av 6 kap. 1 § LFB bör ses över

Bestämmelsen i 6 kap. 1 § LFB hänvisar bl.a. till förutsättningarna i 4 kap. 3 och 7 §§. Om avsikten med den hänvisningen är att PNR-uppgifter endast ska få överföras till tredjeland om förutsättningarna för överföring mellan medlemsstaterna är uppfyllda (se s. 510) skulle detta kunna uttryckas väsentligen enklare.

Detta yttrande har beslutats av Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden. I beslutet har Sigurd Heuman (ordförande), Barbro Thorblad, Cecilia Dalman Eek, Linnéa Darell, Berit Jóhannesson, Zayera Khan, Christina Linderholm, Ewa Samuelsson, Mats Sander och Jonas Åkerlund deltagit. Föredragande har varit Ulf Malm.

Sigurd Heuman

Ulf Malm